

چهارمین جلسه میزگرد
مجله مکتب مام روز چهارشنبه
هشتم شهریورماه سال جاری
باخیر مقدم خانم دکتر آصفه
آصفی مدیرعامل انجمن ملی
اولیاء و مربیان ایران آغازشد .
ایشان افزودند جلسه امروز

هر جلسه در شماره‌های گذشته درج
گردید .
در این شماره نیز علاقمندان
را با گفت و شنود چهارمین میزگرد
در باره جلوگیری از اعتیاد جوانان
آشنا مینمائیم .

همانطور که خوانندگان
گرام استحضار دارند ماهنامه
«مکتب مام» از چند ماه قبل
بترتیب به تشکیل جلسات میزگرد
اقدام نمود و جریان مذاکرات

اسامی شرکت کنندگان

بانوان و شرکت کنندگان چهارمین میزگرد

مکتب مام بر عایت حروف تهجی عبارت بودند از:

آقایان : محمود ابتهاج - پرویز افشارپور

ناصر انقطاع - ابراهیم بنی احمد - احمد بیرشک

خانم ناهید ایران پزشکی - خانم عفت حبیبی -

آقای دکتر علیرضا حکمت - خانم پریچهر حکمت -

آقای غلامعلی سیروس - خانم دکتر طاهره صدوقی -

آقای دکتر محمود عرب اف - آقای مسلم عظیمی

خانم ایران کهنمویی زاده و آقای احمد مدنپور.

موضوع مورد تحقیق آنها» مواد مخدر» میباشد نیز در جلسه امروز بطور مستمع آزاد شرکت دارند .

تند خوئی فایده نداشت
مسلم عظیمی - در جلسه قبل

لطف کرده و با مطالعات و ارقام و آمار بستند ، در راه حصول هدفهای انجمن ملی اولیاء و مربیان ایران گام بر میدارند سپاس فراوان دارم .
ضمناً نظر به اهمیت مطلب چند تن از دانشجویان که

استقبال بانوان و آقایان ، شکران و علاقمندان مانند قبل اختصاص به بحث رافا اثرات و خطرات مواد و راههای پیشگیری از د نوجوانان و جوانان است از اینکه خانمها و آقایان

● مذاکرات میزگرد مکتب مام مورد توجه پژوهشگران واقع شد

پیرامون مواد مخدر و خطرات و اثرات ناشی از آن صحبت شد و برای پیشگیری از توسعه اعتیاد آن بین نوجوانان عزیز ، مملکت راهحالی ارائه گردید ولی در مجموع میتوانم بگویم در این جلسات ما فقط ارائه طریق مینمائیم وبعهد مسئولان وقوه مجریه وهمه کسانی که با جوانان سروکار دارند می باشد که راه عملی کار را بیابند و بکار بندند زیرا تجاربشخصی بنده در مدارس مختلف دخترانه وپسرانه حکایت از این میکند که برای جلوگیری از اعتیاد سم مهلک مواد مخدر ، رفتار مستبدانه وآمرانه اولیاء ومربیان مشرثمر نیست .

جوان سرکش ویاغی میشود - در عین حال این اقدام باید از راه نمایش فیلمهای مناسب - تنظیم نمایشنامه های مفید اجرای ، برنامه های خاص در تلویزیون بصورت عمل درآید.

مشکل جهانی

غلامعلی سیروس - بنده بر عقیده خویش همچنان استوارم که موضوع جوانان یکمشکل جهانی است وآشفتنکی نظام روحی نسل جدید ، معلول- انگیزه ها وپدیده های نوظهوری

است که در سطح تمدن جهان پدید آمده است و اما برای پیشگیری اعتیاد وجرائم جوانان پیشنهاد مینمایم :

۱ - اخبار واطلاعات مربوط باعتیاد جوانان از همه منابع اعم از مدارس ، خانواده ها ، بیمارستانها ، اطباء و حتی از مراکز و مراجع کشورهای خارجی که در امر مبارزه با اعتیاد جوانان سروکار دارند در مرکز مخصوصی جمع آوری ودقیقاً بررسی شود و در امر مبارزه با اعتیاد جوانان از این قبیل اطلاعات استفاده شود .

۲ - رفتار مأموران در کشورهای در حال توسعه ، با افراد معتاد ویامظنون باعتیاد با محبت ومحترمانه صورت پذیرد .

۳ - مرجعی بوجود آید که مدارس وخانواده ها افراد معتاد یامشکوک باعتیاد را بان معرفی کنند واین افراد یا حالتی محترمانه ودر کمال محبت و دلسوزی مورد معالجه یا اندرز وراهنمایی قرار گیرند والیته مسئولان اینمراجع بایدافرادی روانشناس باشند .

۴ - مقامات مسئول در قبال افراد معتاد یا مشکوک باعتیاد تعهدات جدی تری بعهده

بگیرند ومخصوصاً در اشتغال آنها بکارهای مثبت و تأمین وسائل تفریحات وسرگرمیهای سالم اقدامات جدی بعمل آورند .

۵ - در نقاط مختلف شهر حتی در کوچه ویازار مراکز ورزشی تأسیس و در دسترس اطفال وجوانان قرار گیرد تا وسائل ورزشی و سرگرمیهای مثبت، آنها را از اعتیاد بازدارد .

ورقه عدم اعتیاد

پرویز افشارپور - حتماً خانمها وآقایان محترم اطلاع دارند که بنا بمندرجات یکی از شماره های اخیر روزنامه های عصر یک سازمان ضدجاسوسی یک کشور اروپائی را متهم بدخالت در کار توزیع مواد مخدر نموده است ، و اما در کشور عزیزما کنترل سرحدات وسیع راه صددرصد مطمئن نیست ویاید برنامه ها در جهتی باشد که اصولاً نوجوانان وجوانان بطرف اعتیاد نروند - در عین حال مجازات اعسدام برای قاچاقچیان بنظر من وسیله مؤثری برای کاهش قاچاق اعتیاد است و اما پیشنهاد بنده اینست که در تمام ادارات ومؤسسات برای استخدام افراد در کنار

مدارك مختلف بايد بموجب يك ماده قانوني ورقه عدم اعتياد نيز بگيرند تا لااقل خيالمان راحت باشد كه افراد شاغل صحيح وسالم وبدون اعتياد هستند .

بازرسی در گمرک

ناهد ایران پزشکی -

بنده شنیدهام كه اصولاً مواد مخدر از دو مركز و منبع بلسنت معتادين ميرسد يكي از ناحيه برخي از آزمایشگاهها و ديگري بوسيله توريستها .

البته دولت و ساموران بالاخص در گمرک دقت و مواظبت لازم را مينمايند ولي عقیده دارم كه بيشتر دقت وتوجه شود بالاخص در گمرک لازست تفحص و تجسس بيشتر اعمال گردد والا فقط اعدام قاچاقچي تكافو نميكند وقتی صحبت از مواد مخدر است بايد توجه داشت كه يافتن ريشه مهم است و برنامه ها نيز بايد با توجه باصول تهيه وتنظيم شود .

معتاد بيمار است

ناصر انقطاع - وقتی صحبت از مواد مخدر ونگراني از اعتياد جوانان است عدهای عقیده دارند در مدارس ما فرد معتاد وجود ندارد ، بنده بدون آنكه وارد چنین بحثي بشوم فقط ميگويم اگر معتاد هم وجود نداشته

باشد مدارس وهمه مؤسسات آموزشی احتياج بدقت وتوجه مستمری دارند .

بطوركلي بايد در نظر داشت كه بين اعتياد يكفرد پيشه‌ور با محصل و دانشجو تفاوت وجود دارد زیرا في المثل يك شاگرد مغازه اگر معتاد شود به حشيش وانواع آن معتاد ميشود در حاليكه يك محصل اگر لغزش پيدا كند ، هروئين واز اين قبيل موادمخدر وسم مهلك را استعمال مي كند و ديگران را نيز آلوده ميسازد . اما در مورد مبارزه با قاچاق بايد ريشه‌های اساسی و قطب‌های اصلی را يافت و شناخت و مطلب ديگر اينكه در کشور ما معتاد مجرم است در حاليكه در کشورهای مختلف جهان معتاد را بيمار ميدانند .

وقتی خطرات اعتياد مواد مخدر تشریح میشود طبعاً علاقمندان در انتظار ارائه پيشنهادات مفيد وراههای عملي كار هستند - بهمين جهت بنده ميگويم كه برای مبارزه اصولی با مواد مخدر بايد ابتدا زير بنای جامعه درست شود تا قوانين عميق تر اثر كند . بايد از روانشناسی كمك گرفت و مقام جوانان وارزش آنان را در جامعه شناخت - نوجوان وجوان ميبيست بتواند خواسته هایش را بيان كند .

مسئولان كارها و نيز اولياء و مربيان بايد باصطلاح شير اطمينان را برای جوانان بوجود آورند جوان در جامعه وقتی با بي توجهی روبرو شد به عصيان فكري ويا درويش مسلکی و هيپي گري روی مياورد

و شعارش « این نیز بگذرد » خواهد شد .

پدران و مادران و نیز مربیان اکثراً بانتقاد از جوانان میپردازند در حالیکه حاضر نیستند عیب خود آنها مطرح گردد . برای رفع مشکلات متعدد جوانان لازمست دستگاههای برنامه ریز با مطالعه و ارائه طرحهای مبتنی بر ضوابط صحیح موجباتی پیش آورند تا جوانان اصولاً بطرف انحراف نروند - خلاصه کلام میباید جوان را با اجتماع راه او را با اولیاء و مربیان آشتی داد ، اینهاست کلیات کار برای مبارزه با اعتیاد جوانان .

توجه پورزش

ابراهیم بنی احمدی -

در حل اشکالات و مشکلات نوجوانان و جوانان باید جنبه مثبت کار را گرفت - بدین ترتیب که ما باید انسانیت ، غیرت و همت را در فرزندانمان بیدار و استوار سازیم و در مقابل ضعف نفس را از آنها بگیریم .

فی المثل توجه و زندگی ساختن برخی از سنت های قدیم ایرانیان نظیر ورزشهای باستانی و زبان ساده تر ، رستم ساختن و پهلوان نمایاندن این نوع اقدامات باید تقویت گردد .

بمرد امروز باید گفت که سیگار و مشروب پهلوان ساز نیست و رشادت و جوانمردی ها خریدار

دارد و سجایای مردان دپروز نظیر پهلوان پزدی ها را بنوجوانان و جوانان شناسانند - لوسی و نتری درد فرزندان سارا درمان نمیکند - اینکه سخن از معتاد میکنیم و برخی ملت وجود آنانرا بگردن برخی از کم کاری مدیران مدارس میگذارند و با اختلافات پدر و مادر رابهانه ای برای امر قرار میدهند ، صحیح بنظر نمیرسد و ساده میگویم اینچنین بیشتر به مسخره مینمایند .

تعلیم و تربیت نوین و تغییر و تحولات امروز وطن ما باید دختران و پسران متدین تربیت کنند سن با مرتاض پروری و جوان را در محاصره استحان قراردادن مخالفم - مربی امروز باید پهلوان امروز هم باشد .

لازمست بچوانان تن و روح پروری را بیاسوزیم تا خودش بفهمد اعتیاد مخالف سلامت او است و این برنامه باید از دوران ابتدائی آغاز شود .

پدر و مادر نباید خودشان را کنار بکشند - من از شما میپرسم ، پدر یا مادری که حتی یکبار در عرض سال بمدرسه نیاید تا از حال و احوال درسی و اخلاقی فرزندش باخبر شود طبعاً فاقد علاقه مادری و پدری است .

برای مبارزه با اعتیاد

جوانان باید با برنامه های مختلف جوان پسند روشن ساخت که اعتیاد ، قدرت و انسانیت را از انسان میگیرد ولی این راه و روشها باید در چارچوب استفاده مثبت و دینامیک از گروه باشد - فی المثل میتوان نوجوانان و جوانان را به رشته هائی مانند نقاشی و نویسندگی علاقمند ساخت - آنها را بتماشای زورخانه ها برد تا باشاهده بدنهای قوی و نیرومند به ذوق و اشتیاق بیایند - ولی در همه برنامه ها لازمست تمام گروههای تربیتی بتحرک درآیند تا راحلهای مناسب و منطبق بر زندگانی امروز پیدا شود جان کلام اینکه :

باید لذائذ زندگی را به شیوه های مختلف به بچه ها نشان داد - با او دوست و مهربان بود و غیرت و همت و جرات را بانها آموخت -

پیشنهادهای مفید

دکتر علیرضا حکمت - بتصورم برای اصلاح وضع اجتماعی و پدیده ها در هرجامعه دوره کوتاه و طویل وجود دارد - شاید بتوان گفت راه کوتاه بیشتر از طریق تشکیلات قضائی با تهیه و تصویب قوانین است و احتمالاً قانون بان تغییر افراد عوض میشود و اما راههای طولانی را جامعه شناسان با

شناخت مسائل مختلف تربیت
سینماپند و اما مواد مخدر دوره
راه دارد :
۱ - پیشگیری
۲ - معالجه

در روش پیشگیری باید
عوامل ناراحتی و نتیجتاً عوامل
مؤثر در اعتیاد را شناخت
فی‌المثل ضعف فکری - ضعف
جسمی - احتیاج مالی - از جمله
ریشه‌های اصلی انحراف نوجوان
و جوان است و این نکات را باید
شناخت و از بین برد - وقتی در
یک جامعه بحث از اعتیاد است
بررسی را باید از طبقات مرفه
شروع کرد زیرا تجربه نشان
داده که در جوامع در حال
پیشرفت ، اصولاً میزان جرم در
همه زمینه‌ها در طبقات ممتاز و
مرفه بیشتر از افراد سطوح
پائین است مثلاً در ایران یک
دهاتی کمتر بسراغ ارتکاب
جرم می‌رود در حالیکه یک نفر
اهل تهران به جهت بستگی
بجامعه سرمایه‌داری تهرانی
بسیاری کارهای ناروا و خلاف
قانون هم احتمالاً انجام میدهد .
و اما برای حل مشکل ، لازمست
بجای معالجه ، راه‌های
پیشگیری را برای جلوگیری از
اعتیاد جوانان بکار گرفت و
تقویت کرد .

رئوس این پیشنهادات چنین
است :

۱ - سخنرانی هفتگی در
مؤسسات و مجامع برای روشن
ساختن افکار جوانان در زمینه
خطرات اعتیاد و ارائه راه‌های
اجتماعی و تربیتی برای جلوگیری
از انحرافات آنان .

۲ - اقدام برای اصلاح
محیط زیست زیرا این محیط
بداست که در انحراف جوان نقش
اساسی دارد .

۳ - آزمایش خون جوانان
بطور منظم در هر ماه .

۴ - اولویت دادن پرورش
بر آموزش و تقویت حسن انسانیت
و معرفت در فرزندان .

۵ - ما اصلاح را از
فرزندان شروع کرده‌ایم در
حالیکه میبایست بسراغ پدران
و مادران برویم .

۶ - ایجاد علاقه برای
مطالعه کتاب و هموزات آن
چاپ کتب مخصوص در سطح
فهم عموم حاوی شرح حال
معتادین .

۷ - تهیه و نمایش
اسلایدهای زنده مخصوص از
زندگی معتادین .

۸ - بررسی وضع خانواده‌ها
و روابط اجتماعی آنان از قبیل
کاباره - تریا - سینما و احیاناً
اعتیاد به قمار و تجزیه و تحلیل
روابط فرزندان این قبیل
خانواده‌ها و پدران و مادران .

۹ - توجه به روابط جنسی

جوانان .

۱۰ - دقت در وضع اخلاقی
و معنوی بر بیان - اولیاء -
معلمین و همدرسان نوجوانان .

۱۱ - تقویت و توسعه
تفریحات سالم و علاقمند ساختن
جوانان ب ورزش و در نتیجه
کسب قدرت و نیز دانش -
اندوزی .

۱۲ - انجام مبارزه
غیرمستقیم و مستقیم با مواد مخدر
ضرورت دارد بشرط آنکه قبلاً
زمینه کار فراهم شود .

۱۳ - ایجاد حس رقابت
ورزشی بین جوانان از طریق
تقویت مبانی ورزش و اهدای
جوایز تشویقی بپهرمانان و
پهلوانان و ایجاد احترام اجتماعی
برای نام‌آوران .

۱۴ - دخالت دادن
جوانان در دادگاه‌های مربوط
به کار جرائم جوانان .

۱۵ - تقویت پاکدامنی و
پاک‌سیرتی .

۱۶ - استفاده از روحیه
خاص و تقاضای جوان برای ارشاد
به راه‌های صحیح .
ناهد ایران پزشکی -

این زندگی ماشینی است که
افراد را ضعیف کرده بطوریکه
حتی پیاده‌روی از بین رفته است
است و برای احیای بسیاری
از ورزش‌های سالم که در
گذشته وجود داشته باید اقدام

احمد بیرش شما از خطرات اعتیاد صحبت کنیم ولی از ریشه اعتیاد باید به اصولا از کجا پیدا شود با ما مانده ایم - بفرمایید من از کار از خانواده های مرفه و از پدر و مادران شروع شد و بعد به به ها رسید با اعتقاد من تنها قانون برای مبارزه کافی نیست زیرا اگر تکافو میکرد طبق مواد قانون استفاده مصوب ۱۳۰۰ ، عدم اعتیاد تریاک یکی از شروط اصلی استخدام در مؤسسات دولتی بوده است ، پس از ۹ و ۴ سال از شما میپرسم چند نفر تریاکی در تمام ایران آنهم در سطح کارمندان دولت داریم بنا بر این پیشنهاد میکنم : اولاً جوانان راه حتی در همین بحث شرکت دهید و بعد جوانان معتاد را بیاورید تا شرح حالشان را همراه با علت اعتیاد بگویند چندی قبل مجله معروف ریترز دیجست مقاله ای داشت که یک جوان شرح زندگی خودش را نوشته بود و این مطلب بی اندازه مورد توجه قرار گرفت - و اما چار و جنبه اعتیاد راه انداختن در مدارس را نمیستند و بجای آن معتقدم اختیارات اولیای مدارس را بیشتر نمود تا بتوانند شاگرد منحرف را در صورت لزوم از

مدرسه اخراج سازند تا سایر محصلین بدانند افراد ناپاب در هر زمینه طرد میشوند .

افزوف از خانواده است

دکتر طاهره صدوقی - من عقیده دارم که انحراف بچه ها از خانواده است نه مدرسه - پدر و مادری که هر شب به قمار میروند چطور انتظار دارند فرزندشان منحرف نشود ؟

بطور کلی پیشنهادات من در زمینه تربیت جوانان در مطالب زیر خلاصه میشود :

۱ - تجدید نظر کلی در دروس ضرورت دارد .

۲ - باید خانواده و جوانان را به مبانی مذهب توجه داد

۳ - انجمن ملی اولیاء و مربیان ایران ترتیبی اتخاذ نماید

تا در صورت وجود معتاد بین جوانان با حمایت و دلسوزی برای معالجه آنها اقدام لازم معمول دارد .

۴ - ترتیب سخنرانیهای مفید در مدارس مختلف دخترانه

و پسرانه

ناهد ایران پزشکی - با توجه به اجباری شدن بیمه دانش آموزان پیشنهاد میکنم هر نوع آزمایش لازم و مورد نظرنیز ضمن همان برنامه در مدارس انجام شود .

عوامل اعتیاد

دکتر محمود عرب اف - در زمینه صحبت امروز ارائه

فرمول فایده ندارد - بعقیده من معتادین دو طبقه اند :

یکی طبقه مرفه که از معالجه آنان مایوسم زیرا عوامل مؤثر در اعتیاد آنها را نمیتوان دست زد و گروه دوم طبقه متوسطهائین جامعه هستند و اگر بتوانیم برای اینها کار کنیم خدمت بزرگی انجام شده است فکر میکنم بررسی ریشه عواملی که این طبقه را معتاد میکنند آسان است و پیشگیری آنهم سهل تر است و اما عوامل اعتیاد در جامعه یأس تفرس - سرخوردگی ها - بیکار ماندن و در واقع احساس بی مصرف بودن است .

در مسورد پیشگیری دستگا گاههای آموزش و پرورش وزارت اطلاعات - تلویزیون رل سنگینی دارند و با توجه بوظائف خود میتوانند اقدامات مفید انجام دهند و یا کمسک برنامه ریزان میبایست وقت جوانان را هر کرد تفرصت بیکار راه رفتن و منحرف شدن را نداشته باشند و کتاب - ورزش - عشق و درس از جمله عوامل مؤثر و شیوه های سالم کار هستند .

احمد مدن پور - صد درصد سواقسم زیرا تجربه بمن هم چنین نشان داده است .

دکتر محمود عرب اف - ما اگر بهترین خطابه را هم برای جوانان بگوئیم برای یکساعت

است بقیه ساعات هفته را چه کنیم ؟ پس صحبت تنها کافی نیست

بلا تکلیفی

احمد مدنی پور ترک اعتیاد مشکل است در حالیکه جلوگیری از معتاد شدن جوانان آسان تر است جوان از بلا تکلیفی معتاد میشود و منحرف میگردد، بیشتر افراد غیر متمکن با اعتیاد روی میآورند - باید در ورزشگاههای بسته را بروی جوانان باز کرد

تا آنها بمیادین ورزشی بروند اگر صد زمین ورزشی خالی در باز داشته باشیم بهتراست تایک استاد یوم صد هزار نفری و یک ورزشگاه امجدیه ولی با: رعای بسته : باید سرگرمیهای سالم را زیاد کرد - پیشنهاد میکنم سازمان اوقاف و شهرداری زمینهای رایگان در اختیار مدارس قرار دهند تا مدارس بخرج خود زمین ورزش احداث نمایند . گروه فرهنگی هدف چند سال

است که حتی حاضر است زمین برای ورزش شاگردان خریداری نماید ولی مسئولان هیچ همکاری نکرده اند و هنوز کار در مرحله حرف و مکاتبه است . جلسه میزگرد در اینجا خاتمه یافت و قرار شد سو کمیسیونی خلاصه مذاکرات و تصمیمات میزگرد را بصورت توصیه نامه ای تنظیم کند تا پس از تصویب برای اقدام در اختیار مقامات مربوط قرار گیرد

نتایج و توصیه های میزگرد

سو کمیسیونی که از طرف میزگرد مجله مکتب مام ماسور تهیه نتایج مذاکرات میزگرد و توصیه های آن شد ، پس از تشکیل دو جلسه برای رسیدگی به اینکار ، که یکی از جلسات آن نیز با شرکت تعدادی از دانش آموزان و دانشجویان بود ، رئوس نتایج مطالب و توصیه های میزگرد را بشرح زیر اعلام داشت :

۱ - پدران و مادران نسبت به تغییرات حالات و روحیات فرزندان خویش در سنین بلوغ دقیق ، هوشیار و بیدار تر باشند .

۲ - پدران و مادران و اولیای آموزشگاهها سعی کنند بین خود و نسل جوان روابط بهتر و انسانی تر برقرار سازند و اعتماد متقابل بوجود آورند

و مسئولیتهای تربیتی خود را جدی تر تلقی نمایند .

۳ - در آموزشگاهها و مدارس عالی و دانشگاهها خطرات مواد مخدر و عواقب آن مناسب با دانش و پیشش نوجوانان و جوانان هر محیط تربیتی به نحوی شایسته تفهیم گردد .

۴ - در کتب درسی بخصوص در دوره راهنمایی خطرات خانمانسوز مواد مخدر گنجانیده شود .

۵ - توسعه فعالیت بیشتر دانش آموزان در امور انتظامی و داوری و شرکت در اداره امور مداری (که خوشبختانه در سنوات اخیر بدین مسأله تا حدودی توجه شده است) و تشویق بیشتر دانش آموزان در شرکت امور تربیتی .

۶ - توجه بیشتر به اسرورزش و تفریحات سالم

۷ - تشویق و راهنمایی جوانان برای مطالعه

کتب مفید .